[2020] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 70

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਯੋਗੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਜਾਦੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 175 of 2020)

31 ਜਨਵਰੀ, 2020

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973: ਧਾਰਾ 482-ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ-ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ (ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ) ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 482-ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਦੇ ਸਕੋਪ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਆਯੋਜਿਤ: ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰੀ-ਟ੍ਰਾਇਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਅਤੇ 13 (2) ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 5 ਅਤੇ 6] [73-ਸੀ-ਐੱਫ]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 175.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 04.05.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰ. 2014 ਦੇ 260.

ਧਰੁਵ ਟਮਟਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨਵੀ ਭਟਨਾਗਰ, ਹਰਸ਼ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਰਵਿੰਦ ਵਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਲੋਨੀ ਤੰਗਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਲੀਨ ਚਹਿਲ, ਫਾਰੂਖ ਰਸ਼ੀਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1. ਰਾਜ 2 ਮਈ, 2016 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਰਗੀ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 18601 ਦੀ ਧਾਰਾ 420,120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420,406,409,120ਬੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 19882 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਅਤੇ 13 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ 9 ਜੁਲਾਈ, 2008 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2007 ਦਾ 3 23 ਜੂਨ, 2007 ਨੂੰ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਿਆਦਿਤ, ਸ਼ਾਜਾਪੁਰ 3 ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ 5 ਫਰਵਰੀ, 1997 ਤੋਂ 26 ਮਾਰਚ, 2002 ਅਤੇ 27 ਮਾਰਚ, 2002 ਤੋਂ 7 ਮਈ, 2004 ਤੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ। ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ (ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2) ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੋਗੇਂਦਰ

[1]ਸੰਖੇਪ ਲਈ, ‘ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ’

[2]ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਕਟ'

[3]ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਬੈਂਕ'

ਸਿੰਘ (ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1) ਐਮ/ਐਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ. ਸਰੋਹਰ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਰਮਨਲਾਲ ਆਚਾਰੀਆ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ, 2000 ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਰਗੇਜ ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 59,88,327 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੋਨ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇਕੱਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਸੀ। ਯੋਗੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਰੋਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ। ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਢਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 31 ਮਾਰਚ, 2002 ਨੂੰ 25,65,894 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

3. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ ਅਤੇ ਯੋਗੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਜਾਦੌਨ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"12. ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ, ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ

ਨਿਯਮ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

XX XX XX

14. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਬੇਲੋੜੇ ਦੋਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਤੱਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ।

5. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਅਤੇ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

6. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler